

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 176.

NÉPJOG

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irányi Dániel-
utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendők.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások ide-
intézendők.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A pártok egyesülése.

(Pm.) Az országgyűlés munkájának megkezdése előtt az ország közvéleményét leginkább érdekli a pártok tervbevetett egyesülésének ügye.

Azok, akik mindent rózsaszínen látnak, a könnyen lelkesülők ettől az egyesülestől nagy dolgokat várnak.

A higgadt gondolkozók pedig a pártok egyesülését azért tartják szükségesnek, mert enélkül a politikai viszonyok végleges kialakulását, valamely egységes kormányzati program megállapítását és keresztülvitelét el nem képzelhetik.

Bennünket az egyesülésnek belső tartalma és különösen: őszintesége érdekel.

A belső tartalom szempontjából kétségtelen, hogy annak a függetlenségi eszméken kell kiépülnie.

Fontos ez azért, mert ez az egyesülésből keletkezett párt az új választási törvény szerint megejtendő választásokba az egyesülés során megállapítandó programmal megy bele. Ennek a programnak

tehát a függetlenségi párt programjának minden sarkalatos tételét tartalmaznia kell egyrészt azért, mert ez a parlamenti többség hitvallása, másrészt azért, mert az ellenkező eset: az ország közvéleménye ellen elkövetett árulás lenne. Az új választások során kialakulandó többség ugyanis irányadó lesz a kormányzás elveire. Ha tehát egy a függetlenségi párt programmelveit megtagadó egyesülés a választásokat akként vezetné, hogy ilyen elvekkel többséget szerezne a parlamentben: elvesztenők annak a lehetőségét, hogy az eljövendő kormányt cselekvéseiben és terveiben a függetlenségi eszmék irányítsák.

Amennyiben tehát az egyesülést akként, hogy a megállapítandó program a függetlenségi párt elveit uralja, létrehozni nem lehet: úgy azt ne erőszakoljuk.

Ezesetben hazafias kötelességünk lesz: a függetlenségi és 48-as pártot a választásokon kétségtelenül és minden más párttól függetlenül kormányképes többséghez juttatni.

A másik kérdés, amely bennünket nagyon közelről érdekel, ha t. i. az egyesülés az általunk jelzett alapon tényleg létrejön, az egyesülés belső őszintesége.

Már maga ez a fogalom: egyesülés, kizárja azt, hogy az azt létrehozó elemek és maga az alkotó folyamat ne a teljes és tökéletes önzéstelen egyesülési vágy, az egyesülés szükségének komoly érzete és belátása alapján rendezkedjenek. Ha ezek a feltételek nincsenek meg, vagy csak vélték, úgy az egyesülés nem lesz tökéletes s magában hordja a feloszlás veszedelmét.

Mint nagy és nehezen eldönthető kérdés jelentkezik éppen az őszinteség szempontjából a 67-es pártoknak a függetlenségi párttal való egyesülése.

Tűz a vízzel egyesülhet-e?

Igenis egyesülhet: egy új erőben, a gőzben, mely már eredményes munkát végezhet.

Csak a kellő akarat, hazaszeretet és önmérséklés kell hozzá. És a helyzetnek helyes felismerése.

A tűznek azonban tűznek, a

T Á R S A G A.

Budapesti rejtelmek.

A »Népjog« eredeti tárcája.

Évekkel ezelőtt, a Kisfaludi-Társaság egyik fölolvasása után, vidám bohém-társaság gyűlt össze az »István főherceg« fehér asztalánál. Híres fészkek volt valamikor ez a szálló; találkozóhelye a magyar főváros szellemi élitjének, a hol minden nevesebb írónak volt »szobája«, vagy legalább »asztala« s ezekben a szobákban és asztalok körül osztogatták a halhatatlanságot, vagy fejezték le a zseniket, nagyon gyakran a jó konyhatól és még jobb pincétől okozott elektromos hangulatban.

Akkoriban támadt Calman Lévynek, a híres párisi kiadónak az a kedves ötlete, hogy megszavaztatja a szajnaparti világáros legjelesebb íróit: — mely könyveket becsülnék legjobbra, s mely írók tettek rájuk legnagyobb hatást. Erről az ötletéről beszélt, vitatkozott a mi társaságunk is; föladódott a körkérdés, hogy mindenki mondja meg három legkedvesebb írója nevét, s egyúttal fejtsse ki az okokat is, a melyek miatt ezek az írók a legmélyebb hatással voltak rá.

Mikor rám került a sor, én ezt a

három nevet mondtam: Dante, Shakespeare, Szentesi Rudolf.

Általános elképpedés, — nem Dante és Shakespeare miatt, hanem Szentesi Rudolf miatt, akinek a nevét, úgy látszott, senki se ismeri az egész társaságban. Csak egy alacsony, filigrán emberke — egyik ma is élő koszorus költőnk — fészkelődött a helyen izgatottan, és zavarában rögtön fenéki kiitta az előtte álló chartreuset. Lehet azonban, hogy csak szimulálta a zavart, s a társaság általános elképpédése csak kapóra jött alkalom volt neki, hogy észrevétlenül ihasson egyet.

Legelőször a boldogult Salamon Ödön ocsudott föl almélkodásából és gyanakodva kérdezte:

— Hallod-e Gyula: nem te vagy ez a Szentesi Rudolf?

Mikor a »viháros közderűtség« kissé lecsillapodott, egész komolyan felszólítottak, hogy fejtssem ki hát, miért tartom elsőrendű írónak Szentesi Rudolfot s miféle munkával tett rám oly óriási hatást, hogy Dante és Shakespeare mellé állítom?

— Értsük meg egymást, — kezdtem a magyarzatot — én ezt az író-t senki másnak se melléje, se föléje nem állítom, mert annyira sajátos és egyéni a tehetsége, hogy senki máséval össze nem mérhetem.

Sok évvel ezelőtt mikor serdülő síheder voltam, buzgó szenvedélyvel olvas-

tam a rémregényeket. Marino Marinello, a velencei gályarab, a Havannai menyasszony, gróf Monte Christo, — s a többi hasonló regényeknek nem volt lelkesebb olvasójuk nálam. Az apám nem jó szemmel nézte az én »irodalom-pártolásomat«; de mivel vásott, vakmerő és szilaj fickó voltam, részben mégis örült annak, hogy időm nagyobb felét olvasással töltöm, mert így se a dohányja, se a puskapora nem fogyott, se pedig a lovai és gyümölcsfai nem forogtak veszedelemben.

Meg akarván javítani »irodalmi izlésemet«, halomszámra vette meg számomra a legjelesebbnek tartott »ifjusági irodalmat«, — de nekem nem kellett se Daudet, se Ségur grófnő, se Marriat kapitány, se Wisemann kardinális, — sőt még a jó öreg Hoffmann és Schmidt Kristóf se, aminthogy Verne és Bulwer, Scott Walter és Cooper írásaiban se találtam akkora gyönyörűséget, mint az én kedves ponyvaregényeimben.

Ekkor — nagyon jól emlékszem — a hetvenes évek egyik karácsonyestjén történt, az apám három kötet könyvet hozott haza a kaszinóból és ezekkel a szavakkal adta át nekem:

— Olvasd, fiam; aztán majd megmondod, hogy tetszett-e.

Kinyitottam a könyvet: — »Budapesti Rejtelmek, — írta Szentesi Rudolf« . . . képek nélkül . . . Hm, nem sokat ígér.

függetlenségi eszmének érintetlennek kell maradnia. A víz ám alakuljon át a tűz hatása alatt gőzzé, de ne igyekezzék azt a tüzet eloltani, amely őt munkás tényezővé, hasznos erővé tenni hivatott.

Láttuk a multban s dicsőséges küzdelmeink lekicsinylése nélkül el nem tagadhatják, hogy állami függetlenségünk és önállóságunk a 67-es törvényekben kellőképpen biztosítva nincsen. Kétségtelen tehát, hogy az önállóságunk felé haladó, törekvő munkában a 67-es pártoknak kell lényegi átalakuláson átmenni és pedig azon hatás alatt, amelyet rájuk a függetlenségi párt eszméi, elvei gyakorolnak. Ha ezt a hatást fölveszik: létrejön a tűznek és a víznek egyesülése, létrejön a munkás erő, mely a hazánk önállóságának, függetlenségének, jövődő boldogságának kiépítéséhez szükséges, nehezen megmozdítható köveket összehordja és egymásra rakja.

A mi részünkről meg lesz az akarat: a tűznek az egyesülési folyamat létrehozásához szükséges mérséklése; tőlük várjuk a megfelelő átalakulást és az őszinteséget a hozzánk való közeledésben.

Heti krónika.

Kaposvár, szeptember 19

A király kedden délelőtt indult el Budapestről Veszprémbe, hogy jelen legyen a királygyakorlatokon.

A veszprémi főhadiszálláson elszállásolt főhercegek már szeptember 15-én reggel megérkeztek. Ferencz Ferdinánd trónörökös és Károly Ferencz József Hajmáskérről jöt-

tek, Lipót Szalvátor főherceg a külföldi katonai attasék kíséretében Bécsből, Frigyes főherceg pedig Bélyéről.

A király kedden déli fél két órakor indult el Budapestről. Az udvari vonat Székesfehérváron és Hajmáskéren megállott, ahol a király a küldöttségeket fogadta.

Fél ötkor érkezett a felség vonata Veszprémbe.

Fogadására kivonultak az összes hatóságok, testületek, társulatok, a szomszédos törvényhatóságok és a megyebeli községek képviselői. A fogadás a pályaudvaron felállított gyönyörű diszátornban játszódott le, amelyet kalotaszegi varrotások díszítettek gazdagon. A diszátortól balra a diszszázad, jobbra pedig a megye és a város képviselői, valamint az egyházi hatóságok foglaltak helyet. A királyt elsőben Hunkár Dénes főispán üdvözölte a vármegye, majd pedig Szeglethy György polgármester (a város nevében). Koller Sándor alispán a fogadtatásra megjelent előkelőségeket bemutatta a királynak. Ezután a fehérruhás leányok a veszprémi hölgyek nevében csokrot nyújtottak a királynak.

A király veszprémi időzése alatt naponta kihajtatott a hadgyakorlatok terepére, ahol a hűvös idő dacára is órákat töltött és több csapat működése fölött nyilvánította elismerését.

A hadgyakorlatok alatt a király küldöttségeket nem fogadott, mert a hadgyakorlatoknak a felség szerint szigorúan katonai jellegűeknek kell maradniuk. Mindemellett az udvari ebédekre a veszprémi polgári hatóságok vezetői is hivatalosak voltak.

Pénteken reggel a király 8 órakor udvari fogaton Bolfras báró főhadsegéd kíséretében a hadgyakorlatok terepére ment, ahol a hadgyakorlatok egész vezetősége már reggeli hat óra óta működött. Ferencz Ferdinánd csütörtök reggeli 3 órától esti 7 óráig, tehát 16 órán keresztül nyeregben ült és pénteken reggel fél négy órakor már megint a hadgyakorlatok terepén volt.

A király először a Nagykilátó-hegyre ment, ott megsejmelte a terepet, majd Ferencz

Ferdinánd automobiljára ült és a trónörökös, valamint Conrad altábornagy vezérkari főnök kíséretében a szentkirályszabadjai hegyre ment. Innen a király nagy érdeklődéssel nézte a harci játékot s amidőn a helyzet annyira fejlődött, hogy a döntés minden pillanatban várható volt, 9 óra 30 perckor a »Lefujni« kürtjellel az idej hadgyakorlatokat megszüntette. A kürtösök átvették a kürtjelet, két sarkánylégőhajó, fehér zászlót kitűzve a magasba emelkedett, a manővernek vége volt.

Miközben a tábornokok és a vezérkari tisztek összegyülekeztek arra a magaslatra, amelyen a király tartózkodott, a legfelsőbb hadur megragadta az alkalmat, hogy különösen a hadvezetőség parancsnokainak kifejezze elismerését; köszönetet mondott Ferencz Ferdinánd főhercegnek és Conrad altábornagnak működésükért és kiemelte a csapatok kiváló szolgálatait, amelyek a hadtesteknél a legnehezebb viszonyok között is mindenhol példás rendet tartottak.

E közben a magaslat közelébe felvonultak a csapatok. A király lóra szállt és ellovagolt a csapatok előtt; megsejmelvén valamennyi csapatot, legfelsőbb meglegedésének adott kifejezést. A tábornokokhoz fordulva megjegyezte:

— Sajnos, nem sokat láttam, mert már öreg vagyok.

A csapatok megsejmelése után a király az udvari fogaton visszahajtatott Veszprémbe.

Ezzel az idej nagygyakorlatok véget értek. A harcserű kivételül új rendelkezésekkel való kísérlet minden irányban kitűnően sikerültnek mondható. Általános csodálkozást keltett Ferencz Ferdinánd főherceg hadi készsége és hadiképessége.

A királynak különös meglegedésére szolgált, hogy az egész hadgyakorlat alatt komoly baleset nem fordult elő és hogy még sohasem volt olyan kevés kidölt katona, mint az idén. Csak néhány lábajos volt, aki nem tudta folytatni útját; komolyabb megbetegedés sehol sem fordult elő.

A lefuvás után kiadták a csapatok hazaszállítására vonatkozó rendelkezéseket.

Bizonyosan ez is csak olyan szürke, unalmas história lesz, amitől a bicska is kinyilik a zsebemben, ha olvasom.

Az apai tekintély hatása alatt mégis hozzáfogtam a könyvhöz és elkezdtem olvasni. És, a mint a második lapjára értem, egyszerre mintha meghalt volna körülöttem minden. Kiveszett érzéseimből az idő, a világ, az élet és Szentesi Rudolf, ez a szürke, neveletlen semmi vitt, ragadott magával a fantáziája szárnyain, mint a hogy Illés prófétát felragadta a tüzes szekér a felhők fölé...

— Mese! — kiáltott közbe valaki: — ha ez így volna, akkor mi is ismernék ezt a könyvet!

— Már pedig így van, — feleltem komolyan: — s ha ti nem ismeritek, annak is megvan a maga oka.

— Ha legalább az íróját ismernék!... Szentesi Rudolf!... Kicsoda ez az ember?

— Nagyon jól ismeritek ti is, — feleltem mosolyogva: — és egy sincs köztetnk, a ki lelke mélyéből ne tisztelné; mert valóban Isten kegyelméből való poéta ő.

— Sohase hallottuk a nevét! — kiabálták össze-vissza.

— Csak ezt a nevet nem! a másik, az igazi neve, százezrek ajkán forog és egy elnyomott rab-nemzet az ő verseivel fohász-kodik Istenhez...

Csend lett. A jelenlévők mind megilletődve fordultak a kis filigrán öreg felé, a ki most lángvörös lett s az izgatottságtól remegő hangon mondta:

— Vannak titkok, a melyeket bolygatni nem szabad. Ha Szentesi Rudolf meg akarja őrizni az inkognitóját, senkinek sincsen joga fellebbenteni nevérol a falyolt

— És pedig annál kevésbbé, — jegyezte meg a fufangos Salamon, — mert Szentesi Rudolf... maga jelentkezett.

Egyetlen regénye, első és utolsó prózai alkotása ez a »Budapesti Rejtelmek« a koszos költőnek. Nagy, hatalmas munka, a melynek idegizgató, érdekfeszítő tárgya vetekszik a világirodalom legkiválóbb ilyen remekeivel. A »Párisi titkok« és »Gróf Monte Christo« szines szappanbuborékok e mellett a — roppant fantáziával, de éppen oly reális látással megírt — nagyszerű dráma mellett. Egy darab lazasan lüktető élet ez, tele izzó szerelemmel, féktelen szenvedéllyel, olthatatlan gyűlölettel: — olyan élet, a melyben nincsen semmi tulzás, semmi valószínűség, mert alakjai és szereplő egyéniségei hushól és vérből formált emberek, földi vágyakkal, mindennapi indulatokkal és természetes ösztönökkel. Költöttek csak a helyzetek, a melyekbe a szereplőket

végzetük sodorja: — de ezek a helyzetek egytől-egyig a raffinált fantázia, a tüneményes írói invenció megannyi remekei.

Mondják, hogy a jeles költő — a ki nemrégiben jubilált — ifjkorában, a szűkös viszonyoktól kényszerítve, írta meg ezt az egyetlen regényét. És azóta megtagadta. Pedig nincs igaza. Sőt — az irodalom szempontjából — határozottan kár, hogy a koszos költő nem nyomta tovább is az inség; mert olyan regényekre, mint a »Budapesti Rejtelmek«, akármilyen nagy nemzet irodalma is büszke lehetne.

Most feltámadt ez a regény. Új kiadásban, diszes kiállításban jelenik meg, mint a »Nick Carter« országos vállalat kiadása. Remek képeket rajzolt a szöveghez Helbing, minden füzethez egyet s a három nyomtatott ives (48 lapos) füzetek mindegyikének ára 30 fillér. A finom technikai kivétel a Révai és Salamon nyomda izlését dicséri s bizonyára nagyon emelni fogja a szép füzetek kelendőségét. A szenzációs regény különben minden könyvkereskedőnél kapható, vagy közvetlenül is megrendelhető a »Nick Carter« kiadóhivatalában (Mikolász Sándor) Budapesten.

Dr. Szentirmay Gyula.

Százötven különvonaton mintegy nyolcvanöt-ezer katonát szállítanak haza, anélkül, hogy ezáltal a rendes forgalom alteráltatnék. A csapatok egy részét a Dunán szállítják helyőrségeikbe.

A király délután 4 óra 45 perckor érkezett az udvari vonaton Budára.

A szerb nemzeti egyház nagy zsinata kedden ült össze, hogy a patriarka választást, amelyet első ízben a király megsemmisített, újból megejtsék. A keddi ülésre, mely csak formális volt, küldöttség hívta meg Günther Antal igazságügyminiszter, királyi biztost és Jovanovics Pál miniszteri osztálytanácsost. A megnyitás után a királybiztos átadta Jovanovicsnak a királyi kéziratot, melyet az osztálytanácsos magyarul felolvasott s szerbül tolmácsolt a kongresszus tagjainak. A leirat értelmében a kongresszus 3 nap alatt tartozik a pátriarkát megválasztani.

Szerdán a radikális párt megbízásából Tomics Jása és Musicki Döme vezetésével küldöttség indult Budapestre. A küldöttség a pátriarkai választás dolgában tisztelgett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél, majd pedig Wekerle Sándor miniszterelnöknél. A radikális pártiak is megbarátkoztak azzal a gondolattal, hogy Bogdanovics Luciant válasszák meg pátriarkának, feltéve, hogy a kormány az autonómia tekintetében némi garanciát nyújt.

A választást szombaton ejtették meg és általános meglepetésre Bogdanovics ismét megbukott. A szavazás zárt ajtók mögött folyt le és a következő eredményrel végződött: Nikolics Miran 27, Serics Mitrofan 40, Bogdanovics Lucian 3 szavazatot kapott. A választás eredménye kínos feltűnést keltett kétségtelen, hogy a választás már csak azért is megsemmisíti a király, mert abszolút többséget egyik jelölt sem kapott.

Vármegyénk és a választói jog.

Kaposvár, szeptember 19.

Komoly szakfériak, számottevő kultur-intézmények, közigazgatási hatóságok és a politikai pártok véleményének meghallgatása után immár teljesen elkészült a belügyminiszter a képviselőválasztói jog reformjáról szóló törvényjavaslattal.

Ez alkalommal a reformtervezetről nem szándékozunk bírálatot mondani, mert a választói jog kiterjesztését, illetőleg e lap már kifejtette álláspontját. Mindenesetre megnyugtató az egész nemzetre, hogy az új törvénytervezet különös gondot fordít arra, hogy a magyarság hegemoniája a törvény életbe léptetése után kidomborodjék anélkül, hogy a nemzetiségeknek különösen okuk lehetne újabb sérelmek fölpanaszlására.

A kormány a magyar faj főhatóságának biztosítását úgy véli elérni, hogy egy-

részt a kerületek számát növeli, másrészt pedig a meglévő kerületek beosztásán lényegesebb változtatásokat eszközöl.

Ennél a kérdésnél vármegyénk — egyik fővárosi lap híradása szerint — különösen érdekelve van. Az a fővárosi lap mostanában komoly és igazán figyelmet érdemő cikksorozatát közöl a választási jog reformjáról. E cikksorozatban szó van arról is, hogy a városok önálló képviselő választói kerületekké alakíttatnak. Ez esetben Kaposvár város, amely eddig a közeles falvakkal együtt alkotott egy kerületet, a jövőben maga választana országgyűlési képviselőt. Ez az újítás kétségtelenül nagyot változtatna a választások eddigi képen.

A kerületek új beosztásával kapcsolatosan egy másik, az előbbinél sokkal nagyobb jelentőségű változásról is beszélnek.

Ugyanis a magyar területek népessége az utóbbi időben örvendetesen növekedett, míg a nemzetiségi vidékeken a lélekszám aránya nem felel meg a fejlődésnek.

Ezeket a mostanában előállott eltéréseket úgy lehetne kiegyenlíteni, ha a kevés népességű, kicsiny nemzetiségi vármegyék közül 2—3 vármegyét egybekapcsolnának, míg a nagy kiterjedésű, sűrű lakosságú magyar vármegyéből két vármegyét csinálnának. Erre nézve az említett lap ezeket írja:

„A Duna jobb partján az egyetlen nem magyar többségű vármegyét: Mosont Győrmezőhöz való csatolással kell megszüntetni és Komáromot dél felé megnagyobbítani. Továbbá a három nagy megyéből: Somogyból, Vasból és Zalából kettőt-kettőt lehetne alakítani.”

Hogy ebből a tervből mennyi a komoly szándéka a kormánynak, azt a jövő fogja megmutatni.

H I R E K.

Százhat esztendeje...

Kaposvár, szeptember 19.

Százhat esztendő lett immár a múlté azóta, hogy a magyar történelem csillagfényes égboltján feltűnt a legszebb, a legtündöklőbb, a legcsodálatosabb üstökös.

Ma százhat esztendeje annak, hogy Kossuth Lajos a monoki udvarházban napvilágot látott.

A rohanó élet megáll egy pillanatra, a szívekből fölcsap a szeretet lángja, a lelkekből a csodálat sugárzik ki a mai napon, mert a mai nap Kossuth Lajosnak, a nagy kormányzónak, a lángléleknek, a bölcsök bölcsének születése napja.

Nincsen a naptárban piros betűvel nyomtatva a mai nap, de azért ez a nap szent ünnepnap, amelyről

áhitattal, csodálattal, hű ragaszkodással, kegyeletés érzéssel emlékezik meg, aki szívből szereti ezt az országot, ezt a nemzetet, aki felesküdött hűve a 48-as eszméknek, a nemzeti önállóságnak, a szabadságnak. Ünnepnep a mai. Nem naptári piros betű, nem hivatalos szentmisék, nem parancsolt fekete kabátok hirdetik ezt az ünnepnapot, de ünnepel ma külsőségek nélkül is az a lelkes tábor, amely hűségesen érzi a nagy kormányzó hagyományait és amely tábornak minden katonája fegyverben áll, ha abból a szent sirből felhangzik az ige: Kossuth Lajos azt üzenté...

— **Rusa Ernő bucsuztatása.** Kaposvár közönsége meleg, lelkes ünnepség keretében bucsuzott el ezen a héten dr. Rusa Ernő kir. közjegyzőtől és nejétől, akiknek bucsuztatásáról a Somogyi Hírlap ezeket írja:

Őszintén, szívből jövően bucsu tatta el Kaposvár város társadalma Rusa Ernő dr. szigetvári kir. közjegyzőt és nejét, kik évek hosszú során át vezető szerepet játsztak városunk társadalmi és politikai mozgalmában. Szépszámu, előkelő közönség gyűlt össze a Korona szálló éttermében rendezett bucsuvacsorán s a Rusa család iránti tiszteletének s a távozásuk felett való igaz sajnálatának megható módon adta jellét. Az első bucsuztatót dr. Pete Márton mondotta. Szavai nemcsak a jó baráthoz szóltak, hanem a köztevékenység terén önzellen és hazafias működésükkel nagy érdemeket szerzett emberpárhoz voltak intézve, kérvén őket arra, hogy munkásságukat a szent cél érdekében Szigetváron is folytassák. Németh István polgármester a város érdemes és hasznos polgárától, a képviselőtestület tevékeny tagjától bucsuzott, utána pedig dr. Thalgy László orsz. képviselő méltatta dr. Rusa Ernő érdemeit, melyeket a 48-as és függetlenségi prograamm érdekében hazafias, önzellen és áldozatokból járó nagy munkásságával szerzett.

— **Nagy tűz Kaposfőn.** A Mezőgazdasági és Ipari R. T. bérletén, a Németszomajomhoz közel fekvő Felsőkaposfőpusztán óriási tűz pusztított. A tűz délután 4 óra tájban keletkezett s másnap reggel 9 óráig tartott. A tűz az egyik, körülbelül 45 méter hosszú istállóban keletkezett s alig néhány pillanat múlva nemcsak a kigyult istálló, de egy közvetlen mellette levő, mintegy 26 méter hosszú istálló is lángokban állott. A tűz már az első pillanatokban fékezhetetlennek látszott, de azért a gazdaság cselédei emberfeletti munkával igyekeztek gátat vetni a pusztító elemnek. A tűz 17 órán keresztül égett s mindent elpusztított. A két istálló, gazdasági eszközök, nagymennyiségű takarmány pusztult el a tűzben, mely egynehány cselédnek jószágait s egyebét is elpusztította.

— **A somogy megyei községi jegyzők fizetésének kiegészítése.** A vármegye törvényhatósági bizottsága még az augusztusi közgyűlésen megállapította a községi-, kör- és segédjegyzők 1909. évi fizetésének kiegészítésére szükséges összegek nagyságát. — A fizetékiegészítési kimutatást most tette

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer.

Minden külföldit fölül-mul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borviz!

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kiváló asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

gyógyvíz, a gyomor-

Mindenütt kapható! Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

HAGELMAN KÁROLY

*könyv-, papir-, író- és rajzszekerkedése,
= könyvnyomdája és könyvkötészete =*

Kaposvárott,

Fő-üzlet: Széchenyi-tér. = Fiók-üzlet: Főgimnázium átellenében.

Somogyvármegye legnagyobb

≡ TANKÖNYV-≡

KERESKEDÉSE,

ahol mindennemű
iskolai cikkek kaphatók.

00000000

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDŐS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (Piac-tér), nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, ugyszintén bőrönd, vadászati és bőr-díszmű árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

A legkapósabb
politikai
napilap

„AZ UJSÁG”

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Köbor Tamás, Kozma Andor,
Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.
Társ szerkesztő: Dr. ÁGAI BÉLA

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 28 K — f.
Fél évre 14 K — f.
Negyedévre . . . 7 K — f.
Egy hónapra . . . 2 K 40 f.

Hetenként ASSZONY és GYERMEK melléklet.

Megrendelési cím:

„AZ UJSÁG” kiadóhivatala
Budapest, Rákóczi-ut 54.

„AZ UJSÁG” OLVASÓTERME
a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

**Ki nem szereti
feleségét és gyermekeit?**

Saját érdekében kérjen 10 fillér levél-
bélyeg beküldése mellett prospektust
és árjegyzéket.

Szétküldés titoktartás mellett:

BAUER JÓZSEF

kosmetikai, higiéniai-vegyi művek,

Főképviselet és szétküldési iroda:

WIEN, I., Sonnenfelsgasse 21.

Jutányos áron

felvételnek

hirdetések

a kiadóhivatalba.

100,000 db.
készlet.

Szegfű és Rózsa!

100,000 db.
készlet.

Skorka János rózsá- és szegfűteleptulajdonos ajánl
direkt külfországból beszerzett

óriás virágú Rem-szegfűket és nyakba nemesített Bokor-rózsákat.

E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben minden-
féle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyészítő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett
cserepekben nyílt rózsákat, szegfűket, jácintokat a legolcsóbb
napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfűmagjaimról szóló név-árlappal kész-
séggel szolgálók.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsá- és szegfűtelepe B.-SZARVASON.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító és gözműfestő gyára
KAPOSVÁR, Fő-utca 31. sz., saját házában.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gözműfestő gyárát,

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségügyi és tisztasági szempont-
ból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk házi-
asszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100 százalékkal növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.